

συνέντευξη

Στον Πέτρο Γκάτζια

Juntos Podemos

**«Μαζί Μπορούμε»
Το μήνυμα της Πορτογαλίας**

58 • HOTDOC • 30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2015

Το παράδειγμα των ισπανών Podemos και του Πάμπλο Ιγκλέσιας, που από κίνημα αγανακτισμένων πολιτών εξελίχθηκε σε ένα κόμμα που μπορεί να επηρεάσει την πολιτική κατάσταση στην Ισπανία, βρήκε γόνιμο έδαφος και στην Πορτογαλία. Η κυβέρνηση της χώρας μπορεί να επαιρείται ότι βγήκε από το μνημόνιο, ωστόσο τίποτα δεν φαίνεται να έχει αλλάξει για εκατομμύρια Πορτογάλους. Η ανεργία μαστίζει τον κόσμο, νέα, σκληρότερα μέτρα έρχονται και οι αγανακτισμένοι πολίτες εναποθέτουν τις ελπίδες τους σε κόμματα που να μπορούν να κάνουν τη φωνή τους να ακουστεί.

Οι Juntos Podemos είναι ένα απ' αυτά τα κόμματα, και η επικεφαλής τους, Τζοάνα Άμαραλ Ντίας, δηλώνει στο Hot Doc, ότι ναι, μαζί, ενωμένοι, μπορούμε να καταφέρουμε περισσότερα απ' όσα φανταζόμαστε.

Πορτογαλία: Ο «καλός μαθητής»

Ελλάδα, Ισπανία Πορτογαλία. Οι χώρες του ευρωπαϊκού Νότου, που επλήγησαν περισσότερο από την κρίση, αγωνίζονται ακόμη, έχοντας απέναντί τους έναν ολόκληρο ευρωπαϊκό Βορρά που δείχνει το σκληρό του πρόσωπο. Δεν είναι τυχαίο πως το κίνημα των αγανακτισμένων γιγαντώθηκε σε αυτές τις χώρες. Στην Ισπανία, μάλιστα, οι Podemos έγιναν κόμμα, κέρδισαν εκπροσώπηση στο Ευρωκοινοβούλιο και έχουν σημαντικό πλέον ρόλο στα ισπανικά τεκταινόμενα. Η κατάσταση στην Πορτογαλία ωστόσο δείχνει διαφορετική. Η κυβέρνηση Κοέλιο αποδεικνύεται για πολλούς ο «καλός μαθητής» της ευρωζώνης.

Τη χρονιά που πέρασε, η χώρα βγήκε από το σκληρό μνημόνιο που είχε επιβάλει η τρικόα, και τώρα, ακολουθώντας το παράδειγμα της Ιρλανδίας, ανακοίνωσε ότι θα πληρώσει νωρίτερα το δάνειο των 25 δισεκατομμυρίων ευρώ προς το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Είχε προηγηθεί η επιτυχημένη δημοπρασία μακροπρόθεσμων ομολόγων, στην οποία η Λισαβόνα διέθεσε στην αγορά περίπου 5,5 δισεκατομμύρια ευρώ - η πρώτη τέτοιου είδους δημοπρασία από το 2006.

«Η εξομάλυνση της πρόσβασής μας στις αγορές έχει διαμορφώσει τις κατάλληλες συνθήκες ώστε η κυβέρνηση να αρχίσει τις διαδικασίες πρόωρης αποπληρωμής των οφειλομένων στο ΔΝΤ. Ακολουθούμε το παράδειγμα της Ιρλανδίας», δήλωσε προ ημερών περιχαρής, η υπουργός Οικονομικών της χώρας, Μαρία Λουίς Αλμπουρκέρκε.

Στα μέσα του 2014, η πορτογαλική κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι βγαίνει νωρίτερα από το μνημόνιο. Οι αναλυτές σχολιάζουν ότι αυτό συνέβη επειδή η χώρα αρνήθηκε την τελευταία δόση των 2,6 δισεκατομμυρίων ευρώ και δεν ζήτησε προληπτική γραμμή πίστωσης από τους διεθνείς δανειστές της, ωστόσο η ανεργία παραμένει στο 15%, ενώ έχουν δρομολογηθεί και νέα μέτρα λιτότητας

το 2015, όπως για παράδειγμα η αύξηση του φόρου κατανάλωσης. Επίσης, το 2011, όταν η Πορτογαλία ζήτησε βοήθεια, το δημόσιο χρέος της έφθανε στο 94% του ΑΕΠ, ενώ το 2014 εκτοξεύτηκε στο 130,5% του ΑΕΠ.

Σ' όλα αυτά έρχεται να προστεθεί και η εκτίμηση της Κομισιόν πως το αδύναμο εξωτερικό περιβάλλον, η επιβράδυνση των μεταρρυθμίσεων και τα υψηλά επίπεδα δημόσιου και ιδιωτικού χρέους, ανακόπτουν την ανάκαμψη της πορτογαλικής οικονομίας. Εκτός των άλλων η κυβέρνηση θα πρέπει να πάρει και την έγκριση των ευρωπαϊκών δανειστών για την αποπληρωμή του δανείου προς το ΔΝΤ.

Η πορτογαλίδα «Πάμπλο Ιγκλέσιας»

Η Τζοάνα Μπεατρίς Νούνες Βινσέντε Άμαραλ Ντίας, περισσότερο γνωστή στην Πορτογαλία ως Τζοάνα Άμαραλ Ντίας, είναι μια γοητευτική ξανθιά σαραντάρα, που διεκδικεί σήμερα έναν σημαντικό ρόλο στην πορτογαλική πολιτική σκηνή. Είναι ένα πρόσωπο πολύ γνωστό στους Πορτογάλους. Σπούδασε κλινική Ψυχολογία, με μάστερ και διδακτορικό, δίδαξε στο Πανεπιστήμιο της Λισαβόνας, έκανε έρευνα, ενώ έχει γράψει δεκάδες άρθρα σε περιοδικά και εφημερίδες. Το 2010, το βιβλίο της με τον τίτλο: «Οι μανιακοί της ποιότητας», το οποίο είναι μια βιογραφική αλλά και ψυχολογική ανάλυση των ιστορικών προσωπικοτήτων της Πορτογαλίας, έγινε best-seller.

Το 2002 μπήκε στην πολιτική με το Μπλόκο της Αριστεράς για να αποχωρήσει »

Η Τζοάνα Μπεατρίς Νούνες Βινσέντε Άμαραλ Ντίας, είναι μια γοητευτική, ξανθιά σαραντάρα, που διεκδικεί έναν σημαντικό ρόλο στην πορτογαλική πολιτική σκηνή

Πορτογαλία

τρία χρόνια αργότερα. Παρέμεινε μια ενεργή πολιτικός, και το καλοκαίρι άρχισε να συγκεντρώνει τις απαραίτητες υπογραφές για να κάνει δικό της κόμμα. Τώρα, διεκδικεί μια σημαντική θέση στη Βουλή που θα σχηματιστεί μετά τις βουλευτικές εκλογές του φθινοπώρου.

Είναι σαφές ότι έχει επηρεαστεί πολύ από τους ισπανούς Podemos - άλλωστε και η ίδια δεν το αρνείται, καθώς το κόμμα της ονομάζεται Juntos Podemos, δηλαδή «Μαζί Μπορούμε».

El Mundo, El País, El Economista, ο ισπανικός δηλαδή Τύπος, την αποκαλούν «η πορτογαλίδα Πάμπλο Ιγκλέσι-ας», από το όνομα του επικεφαλής των ισπανών Podemos.

Το Hot Doc μίλησε μαζί της και της ζήτησε να σχολιάσει τη νίκη του ΣΥΡΙΖΑ αλλά και πως διαμορφώνεται τώρα η νέα κατάσταση πραγμάτων, κυρίως στον ευρωπαϊκό Νότο.

Πιστεύετε ότι η επικράτηση του ΣΥΡΙΖΑ θα μπορούσε να βοηθήσει όλη τη νότια Ευρώπη; Ποιο μπορεί να είναι το μέλλον της Αριστεράς στην Ευρώπη και ειδικότερα το μέλλον των PIGS, όπως συνηθίζουν να αποκαλούν οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι όλους εμάς που παλεύουμε να σταθούμε στα πόδια μας;

Προσωπικά πιστεύω ότι για την γερμανική κυβέρνηση είμαστε ακόμη οι PIGS. Είμαι σίγουρη ότι υπάρχει ένα πολιτικό πρότζεκτ να συρρικνωθεί ο Νότος. Ένα πρότζεκτ, που γι' αυτούς είναι ολόκληρη οικονομική επιστήμη, βασισμένη στα παλιά ήθη του Βορρά που ακόμη είναι πάρα πολύ ισχυρά. Γι' αυτό ο ΣΥΡΙΖΑ μπορεί να βοηθήσει και μάλιστα πολύ! Χρειαζόμαστε πραγματικά μια νέα διεθνή συμμαχία, μια συμμαχία των λαών, στην οποία πιστεύω ότι η Ελλάδα και η Πορτογαλία μπορεί να παίξουν έναν σημαντικό ρόλο. Η πολιτική αλλαγή στην Ελλάδα μπορεί να είναι το πρώτο κομμάτι αυτού του νότινου

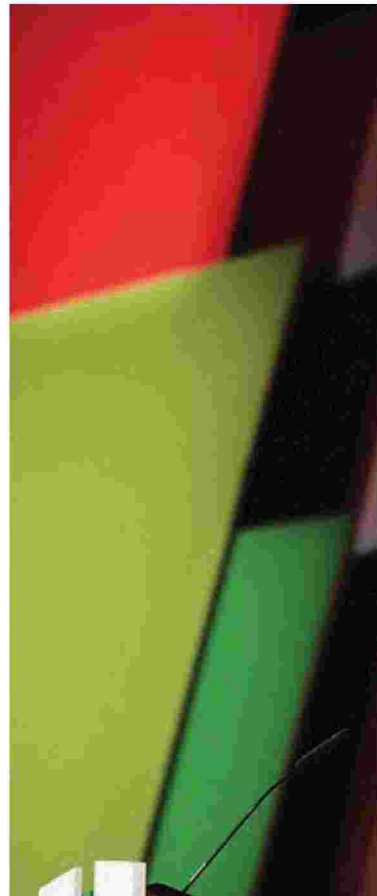
που θα πέσει προκαλώντας μια αλυσίδα αντίδραση. Θέλω να ελπίζω ότι η Δημοκρατία θα εξακολουθήσει να είναι ελληνική υπόθεση.

Θα μπορέσει ο Αλέξης Τσίπρας να πείσει την υπόλοιπη Ευρώπη για τις θέσεις του - συμπεριλαμβανομένου και του Βερολίνου - και να αλλάξει πρωτίστως την κατάσταση στην Ελλάδα και μετά στην υπόλοιπη Ευρώπη;

Δεν θα είναι εύκολο. Η Γερμανία ίσως μπει στον πειρασμό να τιμωρήσει την Ελλάδα για παραδειγματισμό. Είναι αυτό που επαναλαμβάνουν τον τελευταίο καιρό όλο και περισσότεροι ευρωπαίοι ηγέτες: «Εάν δώσουμε στην Ελλάδα κάτι, τότε θα απαιτήσουν τα ανάλογα και οι υπόλοιπες χώρες που αντιμετωπίζουν προβλήματα». Βέβαια, βάσει της λογικής και από τη στιγμή που η Μέρκελ δεν είναι όλη η Ευρώπη, θα πρέπει να ακολουθήσει διάλογο, διαπραγματεύσεις. Τότε ο Τσίπρας θα μπορέσει να είναι πρωτοπόρος, ο άνθρωπος που θα τραβήξει μπροστά και να γίνει παράδειγμα για τους υπόλοιπους.

Ελπίζετε σε μια αριστερή κυβέρνηση και για την Πορτογαλία; Σχεδιάζετε να κατεβείτε στις εκλογές ως κόμμα;

Θα ζητήσουμε την ψήφο του λαού στα σίγουρα. Αισθανόμαστε την ευθύνη αλλά και την υποχρέωση να το κάνουμε, καθώς ζούμε ιστορικές στιγμές εδώ στην Πορτογαλία, και δεχόμαστε σφοδρή επίθεση από τους πλουτοκράτες, που δεν αποτελούν παρά μόλις το 1% της χώρας. Οι κυβερνήτες μας λένε διαρκώς ότι έβγαλαν τη χώρα από το μνημόνιο, όπου την έβαλαν οι ίδιοι και προκατοχοί τους. Μας λένε ότι θα εξοφλήσουμε νωρίτερα το ΔΝΤ, μας λένε ότι ανεβαίνει η τουριστική οικονομία

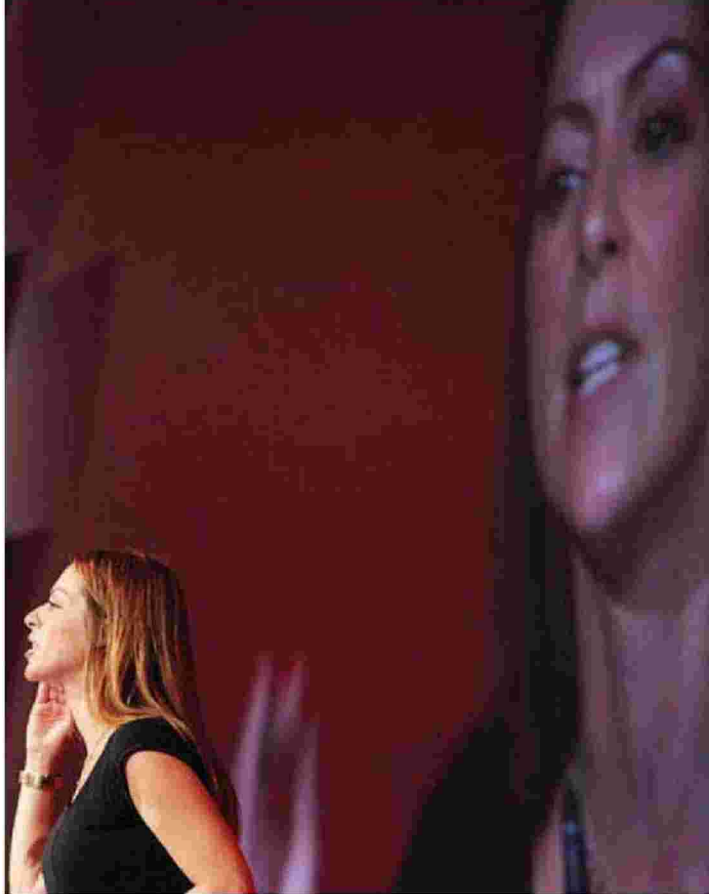

μας και πως το 2014 από τον Ιανουάριο μέχρι το Νοέμβριο εισπράξαμε σχεδόν δέκα δισεκατομμύρια ευρώ από τον τουρισμό. Τι γίνεται όμως με την πραγματική οικονομία της καθημερινότητας; Γι' αυτό θα διεκδικήσουμε μια θέση σε αυτές τις εκλογές όχι μόνο ως ένα κόμμα διαμαρτυρίας αλλά ως ένα κόμμα που θέλει ακόμη και να κυβερνήσει.

Διάβασα στον ισπανικό Τύπο ότι σας αποκαλούν «οι πορτογάλοι Podemos». Εμπνευστήκατε την ονομασία του κινήματός σας και βέβαια πλέον του κόμματός σας από τους ισπανούς Podemos; Είστε κάτι σαν το μικρό αδερφάκι τους;

Έχετε επαφή μαζί τους;
Ναι, και βέβαια είμαστε σε επαφή και

«Η Γερμανία ίσως μπει στον πειρασμό να τιμωρήσει την Ελλάδα για παραδειγματισμό»

Είμαστε οι άνθρωποι που θέλουμε να δούμε την Πορτογαλία να βγαίνει απ' όλη αυτή την περιπέτεια, αλλά και να δούμε να τιμωρούνται όλοι αυτοί οι πρωταγωνιστές των σκανδάλων, που μας οδήγησαν εδώ που μας οδήγησαν

έχουμε μάθει και μαθαίνουμε ακόμη πάρα πολλά από τις δικές τους εμπειρίες και θέσεις. Όμως, η πραγματικότητα, η καθημερινότητα στην Πορτογαλία είναι τελείως διαφορετική, Γι' αυτό μπορώ να πω ότι είμαστε και ένα διαφορετικό κόμμα, δεν είμαστε ο κλώνος τους.

Ξεκίνησα τον αγώνα για να συγκεντρώσω τις 7.500 υπογραφές, που απαιτούνται από το Συνταγματικό Δικαστήριο για να γίνει το κίνημα κόμμα, τον περασμένο Ιούλιο, μετά από ένα συνέδριο στο οποίο παρευρέθησαν και εκπρόσωποι των ισπανών Rodemos. Τότε, εγώ και οι συνεργάτες μου συνειδητοποιήσαμε ότι πρέπει να ακουστεί η φωνή του λαού. Είμαστε οι άνθρωποι που θέλουμε να δούμε την Πορτογαλία να βγαίνει απ' όλη αυτή την περιπέτεια, αλλά και να δούμε να τιμωρούνται όλοι αυτοί οι πρωταγωνιστές των

σκανδάλων, που μας οδήγησαν εδώ που μας οδήγησαν. Το κίνημα και το κόμμα πλέον ονομάζεται Juntos Rodemos, δηλαδή «Μαζί Μπορούμε». Ήδη είμαστε πολύ κοντά στο να συγκεντρώσουμε αυτές τις υπογραφές, και η δυναμική του ΣΥΡΙΖΑ στην Ελλάδα αλλά και των Rodemos στην Ισπανία βοηθούν πολύ σ' αυτό.

Πείτε μου δυο λόγια για το παρελθόν σας στην πολιτική. Βλέπετε ένα μεγάλο και ισχυρό πολιτικό μέλλον για σας;

Είχα μια άλλη, μεγάλη καριέρα, προτού ασχοληθώ με την πολιτική. Είμαι κλινική ψυχολόγος και έχω εκτός των άλλων διδάξει στο Πανεπιστήμιο της Λισαβόνας, ενώ έχω κάνει και επιστημονική έρευνα. Πάντοτε όμως είχα μια αγάπη για την πολιτική, την οποία φαίνεται πως πήρα

από τον πατέρα μου, τον Κάρλος Άμαραλ Ντίας, γνωστό ψυχίατρο εδώ στην Πορτογαλία. Έτσι, λοιπόν, ξεκίνησα ως επικεφαλής ενός κοινωνικού κινήματος και αργότερα, το 2002 μπήκα στο κοινοβούλιο με το αριστερό κόμμα του Bloco de Esquerda. Τρία χρόνια αργότερα διαφώνησα μαζί τους και τώρα έχω συγκεντρώσει όλες μου τις δυνάμεις σε αυτό το νέο πολιτικό πρότζεκτ, όπως αποκαλώ το κόμμα μου, και πραγματικά πιστεύω ότι θα φέρει κάτι καινούργιο, έναν άνεμο αλλαγής στις επερχόμενες εκλογές του φθινοπώρου. Το 2006, μάλιστα, υποστήριξα στις προεδρικές εκλογές τον Μάριο Σοάρες, ως εκπρόσωπος της νεολαίας.

Το μήνυμά σας στους Έλληνες... Είμαστε αδέρφια. Και είμαστε ενωμένοι! HD